

CYNGOR SIR YNYS MÔN

ADRODDIAD I:	PWYLLGOR GWAITH
DYDDIAD:	10 MEHEFIN 2013
PWNC:	CYLLIDEB REFENIW 2012-13 – CANLYNIADAU DROS DRO
DEILYDD(ION) PORTFFOLIO:	CYNGHORYDD H E JONES
SWYDDOG(ION) ARWEINIOL:	CLARE WILLIAMS
SWYDDOG CYSWLLT:	TONY FURBER

Natur a rheswm am adrodd

Mae gwariant yn erbyn cyllidebau gwasanaeth a chorfforaethol wedi bod yn cael ei fonitro drwy'r flwyddyn ac adroddiadau ar hynny wedi bod yn cael eu cyflwyno i'r Aelodau bob chwarter. Mae'r adroddiadau hyn wedi cynnwys manylion am y sefyllfa gyfredol a'r rhagamcanion hyd ddiwedd y flwyddyn ariannol. Mae'r cyfrifon ar gyfer 2012-13 wrthi'n cael eu cwblhau a'r Datganiad Cyfrifon wrthi'n cael ei baratoi.

A – Cyflwyniad / Cefndir / Materion sydd angen sylw

Pwrpas yr adroddiad hwn yw rhoi syniad buan ynglŷn â'r sefyllfa derfynol o ran gwariant refeniw yng Nghronfa'r Cyngor er dylid nodi mai ffigyrau dros dro ydynt ar hyn o bryd.

Cafodd cyllideb refeniw net o £119m ei phennu ar gyfer 2012-13. Roedd yn cynnwys gostyngiad o £3.7m mewn gwariant a bu'n rhaid defnyddio £1.2m o'r arian wrth gefn. Cafodd y rhagamcanion diweddaraf ar gyfer diwedd y flwyddyn eu cynnwys yn Adroddiad Monitro Chwarter 3 a gyflwynwyd i'r Pwyllgor Gwaith ar 18 Chwefror. Yn yr adroddiad, dywedwyd y byddid yn disgwyl gorwariant sylweddol yn bennaf oherwydd y pwysau ar y cyllidebau Addysg a Gwasanaethau Cymdeithasol. Nodwyd camau gweithredu i gyfyngu'r effaith net ar orwariant o £1m (gweler paragraff 5.3 ar dudalen 6 adroddiad mis Chwefror).

Mae'r ffigyrau canlyniadau dros dro yn dangos tanwariant net o £1.1m sy'n dangos newid o £2.1m i'r sefyllfa yn Chwarter tri. Gellir priodoli hyn yn bennaf i'r newid mawr yn y sefyllfa o ran Addysg, lle mae'r rhagamcan blaenorol o orwariant o £774k wedi troi'n danwariant o £90k. Ar wahân i hyn, yn hytrach na nifer fechan o symudiadau mawr, gwelwyd patrwm o symudiadau mwy cyfyngedig ar draws yr holl benawdau, sydd, gyda'i gilydd, i gyfrif am weddill y newid. Y ffactorau a gyfrannodd at y patrwm hwn oedd:-

- effaith y moratoriwm ar rai mathau o wariant ym misoedd diwethaf y flwyddyn;
- y pwyll cyffredinol a ddangoswyd gan y gwasanaethau mewn ymateb i'r rhagolygon cyfredol o ran sefyllfa ariannol y Cyngor; a
- y dull gwylidwrus a fabwysiadwyd gan staff Cyllid a deiliaid cyllidebau wrth ddarogan y sefyllfa diwedd blwyddyn oherwydd yr angen i osgoi gorwariant annisgwyl.

Ceir mwy o fanylion ynghylch llinellau gwasanaethau unigol yn Rhan B isod. Pwysleisir eto mai ffigyrau dros dro yw'r rhain ac y byddant yn parhau felly hyd oni fydd y cyfrifon wedi'u cwblhau. Cyflwynir y Datganiad Cyfrifon i'w archwilio erbyn diwedd mis Mehefin a bydd yr archwiliad yn cael ei gwblhau a'r cyfrifon yn cael eu cymeradwyo erbyn diwedd mis Medi.

Mae penderfyniadau yn parhau i fod angen eu gwneud ynghylch dyrannu arian wrth gefn a chynnydd posibl mewn darpariaeth a bydd y rhain yn ffactorau allweddol wrth benderfynu ar y swm terfynol y bydd ei angen o'r arian wrth gefn cyffredinol. Serch hynny, mae rhagolygon ardderchog y bydd y canlyniadau terfynol yn dangos bod sefyllfa ariannol sylfaenol y Cyngor yn cryfhau – sydd i'w groesawu – ac yn caniatáu ar gyfer mwy o hyblygrwydd o ran rheoli trawsnewidiad gwasanaethau a gostwng gwariant fesul dipyn.

B – Ystyriaethau

Dangosir y sefyllfa ar gyfer pob maes gwasanaeth yn Atodiad 1. Fel y nodir uchod, mae yna batrwm cyson o berfformiad ariannol gwell ar draws y rhan fwyaf o benawdau o gymharu â'r rhagolygon yn Chwarter 3. Caiff pob symudiad dros £200k eu crynhoi yn y tabl isod:

Maes Gwasanaeth	Newid o gymharu â Chwarter 3 (£'000)
Addysg	864
Priffyrdd	289
Digartrefedd	273
Budd-daliadau	328
Incwm Dreth Gyngor	146
Cyfanswm	1,900

Mae'r rhain yn cyfrif am bron y swm cyfan o'r symudiadau net gyda newidiadau net eraill yn cael eu gwrthbwysu gan orwariant ychydig yn uwch yn y Gwasanaethau Cymdeithasol, gorrwariant sydd wedi codi o £500k i £656k.

Isod, ceir sylwadau mewn perthynas â'r meysydd gwasanaeth unigol:

Addysg

- Yn ddiweddar, gorrwariwyd yn gyson ar y cyllidebau integreiddio. Er na fu modd dileu hyn yn gyfan gwbl, mae monitro a rheolaeth ofalus wedi gostwng y ffigwr gan £292k o'r lefel ragdybiedig o £650k i £358k.
- Mae grant uwch na'r disgwyl ar gyfer cyllido llefydd yn y chweched dosbarth wedi cynhyrchu £230k o incwm ychwanegol.
- Mae'r tanwariant ar y Gwasanaeth Ieuentid wedi cynyddu gan £73k o'r swm rhagamcanedig o £20k i £93k.
- Mae costau prydau ysgol wedi gwella gan £200k gan droi gorrwariant o £100k yn danwariant am yr un swm.
- Mae symudiadau yn erbyn cyllidebau eraill yn dangos newid net o £49k gan arwain at gyfanswm o £864k mewn perthynas â symudiadau yn y gwasanaeth.

Priffyrdd

Mae tanwariant o £171k ar oleuadau stryd. Nodwyd tanwariant yn erbyn y gyllideb a broffiliwyd yn gynharach yn y flwyddyn. Disgwyliwyd y byddai hynny'n cael ei wrthbwysu gan wariant gweddol uchel yn y chwarter olaf, ond ni ddigwyddodd hynny.

Mae gorrwariant o £25k a ragamcanwyd ar gyfer Cludiant Cyhoeddus wedi troi'n danwariant o £48k, symudiad o £73k.

Mae symudiadau net o £45k ar benawdau cyllidebol eraill yn cynhyrchu newid net ar gyfer y gwasanaeth o £289k o'i gymharu â Chwarter 3.

Digartrefedd

Mae incwm uwch na'r disgwyl wedi arwain at danwariant net o £333k o gymharu â'r rhagolygon o £60k, newid o £273k.

Budd-daliadau

Mae gwybodaeth ddiweddaedig ar lefelau'r cymhorthdal a dderbyniwyd wedi arwain at newid net o £328k o gymharu â'r rhagolygon gyda'r gorwariant o £145k a ragdybiwyd yn flaenorol yn troi'n danwariant o £183k.

Y Dreth Gyngor

Oherwydd y llwyddwyd i gasglu mwy na'r disgwyl yn ystod misoedd diwethaf y flwyddyn, mae'r diffyg mewn incwm wedi gostwng gan £145k, o'r lefel o £300k a ragdybiwyd i £155k.

Gwasanaethau Cymdeithasol

Mae'r ddarpariaeth ar gyfer anallu i adennill incwm wedi cael ei chodi gan £36k.

Mae costau staffio ac adeiladau mewn perthynas â'r cartrefi preswyl £100k yn uwch na'r rhagolygon cynharach.

Mae symudiadau net o £20k ar benawdau cyllidebol eraill yn cynhyrchu'r cynnydd net o £156k yn y gorwariant ar gyfer y gwasanaeth o gymharu â Chwarter 3.

C - Goblygiadau ac Effeithiau

1	Cyllid / Adran 151	
2	Swyddog Cyfreithiol / Monitro	
3	Adnoddau Dynol	
4	Gwasanaethau Eiddo (gweler nodiadau – dogfen ar wahân)	
5	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)	
6	Cydraddoldeb (gweler nodiadau – dogfen ar wahân)	
7	Gwrthdodi a Chymdeithasol (gweler nodiadau – dogfen ar wahân)	
8	Cyfathrebu (gweler nodiadau – dogfen ar wahân)	
9	Ymgynghori (gweler nodiadau – dogfen ar wahân)	
10	Economaidd	
11	Amgylcheddol (gweler nodiadau – dogfen ar wahân)	
12	Trosedd ac Anrhefn (gweler nodiadau – dogfen ar wahân)	
13	Cytundeb Canlyniadau	

CH – Crynodeb

Mae'r canlyniadau dros dro ar gyfer Cronfa'r Cyngor am 2012-13 yn dangos tanwariant cyffredinol o £1.1m, sy'n welliant sylweddol ar y sefyllfa a ragamcanwyd yn flaenorol, sef gorwariant o £1.0m.

Gellir priodoli'r rhan fwyaf o'r gwelliant hwn i'r newid yn y sefyllfa mewn perthynas ag Addysg – daeth gorwariant o £774k a ragamcanwyd yn flaenorol yn danwariant o £90k. Mae hyn o ganlyniad yn rhannol i incwm grant uwch na'r disgwyl ond mae'n adlewyrchiad hefyd o'r gwelliant sylweddol o ran gwariant ar Integreiddio a Phrydau Ysgol. Y tu draw i hynny, mae patrwm cyson o berfformiad ariannol gwell na'r disgwyl ar draws y rhan fwyaf o wasanaethau. Mae hyn yn adlewyrchu'n rhannol y pwyll a ddangoswyd o ran gwneud rhagolygon ar gyfer diwedd y flwyddyn ond mae'n dangos hefyd y gwnaed ymdrechion yn ystod misoedd diwethaf y flwyddyn i ffrwyno gwariant yn gyffredinol.

Ni wyddys beth fydd lefel yr arian wrth gefn cyffredinol hyd oni fydd penderfyniadau pellach wedi cael eu gwneud mewn perthynas â dyraniadau i wasanaethau ac arian wrth gefn penodol a lefelau'r darpariaethau sydd eu hangen ac, y tu draw i hyn, ni ellir cadarnhau'r sefyllfa'n ffurfiol hyd oni fydd yr archwiliad wedi cael ei gwblhau a'r cyfrifon wedi'u cymeradwyo. Serch hynny, mae rhagolygon ardderchog y bydd y canlyniadau terfynol yn dangos bod sefyllfa ariannol sylfaenol y Cyngor yn cryfhau - sydd i'w groesawu - ac yn caniatáu ar gyfer mwy o hyblygrwydd o ran rheoli trawsnewidiad gwasanaethau a gostwng gwariant fesul dipyn.

D – Argymhelliad

Nodi'r adroddiad

Enw awdur yr adroddiad: Tony Furber
Swydd Ddisgrifiad : Rheolwr Cyfrifeg Dros Dro
Dyddiad : 24 Mai 2013

Atodiadau:

Atodiad 1: Ffigyrau Canlyniadau Dros Dro 2012-13

Papurau Cefndirol:

GWARIANT AMODOL 2012/13			
PROVISIONAL OUTTURN FIGURES 2012/13			
	CYLLIDEB ADDASIEDIG ADJUSTED BUDGET £000	GWIRIONDDO L ADDASIEDIG ADJUSTED ACTUAL £000	GWAHANIAETH VARIANCE (Tanwario)/Drosodd / (Under) / Over £000
Addysg Gydol Oes / Lifelong Learning	48,925	48,835	(90)
Cymuned / Community			
Gwasanaethau Cymdeithasol/ Social Services	26,358	27,014	656
Gwasanaeth Tai/ Housing Service	925	926	1
Gwasanaeth Hamdden a Chymuned/ Leisure and Community Service	4,113	4,181	68
Datblygu Cynaliadwy / Sustainable Development			
Gwasanaeth Datblygu Economaidd/ Economic Development Service	1,507	1,507	0
Gwasanaeth Cynllunio ae Amgylcheddol / Planning and Environment	3,379	3,236	(143)
Gwasanaeth Eiddo/ Property Service	977	797	(180)
Gwasanaeth Priffyrdd a Thrafnidiaeth/ Highways and Transportation Service	11,068	10,814	(254)
Gwasanaeth Gwastraff / Waste Service	8,479	8,209	(270)
Dirprwy Brif Weithredwr / Deputy Chief Executive			
Uwch Reolwyr / Senior Management	1,224	1,176	(48)
Gwasanaethau Pwyllgorau a Cyfreithiol/ Committee and Legal Services	175	139	(36)
Gwasanaeth Polisi/ Policy Service	(216)	(144)	72
Gwasanaeth Cyllid/ Finance Service	1,073	1,066	(7)
Gwasanaeth Archwilio/ Audit Service	1	8	7
Gwasanaeth Adnoddau Dynol / HR Service	201	129	(72)
Gwasanaeth Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu/ Information Communication Technology Service	317	63	(254)
	108,506	107,956	(550)
Cyllidebau sy'n Risg Corfforaethol/ Budgets treated as Corporate Risks			
Digartrefedd/Homelessness	1,559	1,469	(90)
All Sirol Addysg/ Out of County Education	1,028	879	(149)
All Sirol Gwasanaethau Cymdeithasol/ Out of County Social Services	307	(26)	(333)
Budd-daliadau/ Benefits	28	(155)	(183)
Cyllido Cyfalaf a Llog / Capital Financing and Interest	8,075	8,176	101
Costau Corfforaethol a Democraidd / Corporate and Democratic Costs	1,461	1,403	(58)
	120,964	119,702	(1,262)
Grant Cymorth Refeniw / Revenue Support Grant	(73,544)	(73,544)	0
Incwm Treth Annomestig / Non Domestic Rate Income	(18,787)	(18,787)	0
Y Dreth Gyngor / Council Tax	(26,704)	(26,550)	154
Grant Cymell Perfformiad / Performance Incentive Grant	(729)	(729)	0
Newid mewn Cronfeydd Clustnodedig a Balansau Cyffredinol / Change in Earmarked Reserves and General Balances	1,200	92	(1,108)